

Kultur

politiskt program

KRISTIANSTADS KOMMUN

Inledning

Kulturen visar upp många ansikten och har därmed också många olika betydelser och roller i ett samhälle. Den är identitetsskapande och fungerar som kitt, som sammanhållande länk. Den är länken tillbaka i historien och den är länken framåt. Den binder samman dåtid, nutid och framtid.

Kulturen är en trygghet, något som får människor att känna samhörighet och tillhörighet. Men kulturen är också instrument för att höja blicken och för att bredda horisonterna. Kulturen kan vara i grunden förändrande och befriande, både på ett individuellt och samhälleligt plan.

Kulturen finns inte minst i vardagen. Den är möjligheten att själv få spela, sjunga, dansa, skriva, måla. Den är också möjligheten att få möta bra och engagerande upplevelser. Den är att kunna gå på teater, konsert, konstutställning, bio, föreläsning. Den är möjligheten att bli bildad, road, att få möta världen, att få växa som individ.

Det kulturklimat som finns i ett samhälle har betydelse för dess möjligheter att vara inno-

vativt och därmed för dess möjligheter att hitta nya lösningar. Mångfald, öppenhet och tolerans är viktiga delar i kulturen och de är också viktiga faktorer för att få människor att bosätta sig, trivas och verka på en plats. Kulturen blir därför allt tydligare en viktig strategisk framgångsfaktor. Det finns en koppling mellan kultur, kreativitet och tillväxt.

Detta kulturpolitiska program för Kristianstads kommun har ovanstående som bakgrund. Det är dock inte i första hand ett allmänt övergripande inriktningsprogram, utan mer ett försök att definiera några viktiga strategiområden för kulturlivet i Kristianstad och inom dessa områden formulera frågeställningar och konkreta handlingsplaner. Tidsaspekten är de närmaste 3-4 åren.

De fem strategiområden som det kulturpolitiska programmet fokuserar på är följande:

- **Kulturens rum**
- **Synlighet**
- **Kulturstöd**
- **Barn och ungdom**
- **Kultur, kreativitet, tillväxt**

Kulturens rum

Kristianstads kommun har många kulturinstitutioner. De är i de flesta fall inrymda i gamla, karaktärsfyllda byggnader som är väl integrerade i stadsbilden. Dessa byggnader och hela den välbevarade stadsmiljön är ett offentligt rum som är kultur i sig men som också kan fyllas med kultur i olika former. Kulturen är föränderlig och därmed måste också förutsättningarna anpassas efter de konstnärliga, funktionella och tekniska krav som dagens kulturliv kräver. Det är en utmaning för Kristianstads kommun att kunna behålla de unika byggnaderna samtidigt som de anpassas till moderna krav. Tillgänglighet är ett nyckelord ur flera aspekter.

Trots institutionernas möjligheter till anpassning och modernisering finns också behov av nytillskott. Det är framför allt på scenområdet som komplettering behövs. Det vill säga ett tillskott av scener som klarar dagens krav på flexibilitet och på scenbredd och scendjup.

Sammanbyggnaden mellan Regionmuseet och konsthallen för några år sedan visade på

ett framgångsrikt sätt möjligheterna till förnyelse av befintliga lokaler. Det är naturligt att se en liknande lösning mellan konserthuset och biblioteket. Biblioteken är särskilt viktiga kulturrum eftersom de så brett når ut i kommunens alla delar.

Till kulturens rum hör också platser, torg och andra möteslokaler. En väsentlig del av detta rum utgörs av den offentliga konsten. Konsten som identitetsskapande, som landmärke, som utgångspunkt för diskussioner om just det offentliga rummet. Kristianstads stad kallas ibland för skulpturstad tack vare de många skulpturer och offentliga konstverk som pryder stadens gator, torg, parker och byggnader. Den relativa rikedomen på offentlig konst har byggt på fondmedel. Dessa kommer inte att räcka till i framtiden.

Detta vill vi

- Behålla de unika kulturbyggnaderna samtidigt som de moderniseras och anpassas efter dagens krav
- Erbjuder nya scenmöjligheter som komplement
- Utöka tillgängligheten till kulturinstitutionerna
- Behålla och utveckla skulpturstaden Kristianstad

Så här gör vi

- Fortsätter upprustningen av teatern med närmast fokus på salongen
- Undersöker möjligheterna av andra driftformer av teatern
- Bygger samman konserthuset och biblioteket till ett mindre kulturhus
- Projekterar en ny scen i anslutning till Barbacka som komplement till teatern och konserthuset
- Utvecklar kulturutbudet i Tivoliparken i samband med att en ny utescen byggs
- Planerar för ett kulturutbud i den nya Arenan
- Använder brukarundersökningar som hjälpmedel för att göra kulturinstitutionerna mer tillgängliga och attraktiva
- Behåller den fria entrén till museum och konsthall
- Finansierar den offentliga konsten genom att en del av byggkostnaderna avsätts i offentliga projekt
- Fortsätter upprustningen av filialbiblioteken

Synlighet

Kristianstad har ett intensivt och brett kulturutbud. Med många olika aktörer blir informationen om kulturinstitutionerna, kulturhändelserna och arrangemangen dock alltför spretig. En samordning behöver ske för att skapa tydlighet och för att ge kommuninvånare och besökare en bättre överblick.

Biljettförsäljningen till olika arrangemang och evenemang är utspridd på olika ställen, beroende på typ av arrangemang och vem som arrangerar. Med ett stort utbud av evenemang, som med den nya planerade arenan lär bli ännu större, är en central biljetthantering ett absolut måste. En sådan står också mycket högt på kulturarrangörernas önskelista.

Kulturturismen är ett växande näringsområde och många besökare till regionen har kulturen som främsta anledning till besöket. Trots detta profileras kulturen i alltför liten grad i kommunens turistmarknadsföring. Den kännetecknas i stället av natur- och friluftsmiljöer. Kulturinstitutionerna, spännande kulturevenemang som till exempel bokfestivalen, jazzfestivalen, Isidors kulle, Bionnalen

eller andra unika företeelser, som till exempel kulturen på slotten, stadens skulpturer eller Mirósamlingen, borde kunna utnyttjas och marknadsföras bättre i dessa sammanhang.

Synligheten i stadsmiljön av institutionerna behöver utökas. Det måste bli lättare att orientera sig i stadsbilden och det är viktigt att lyfta fram kulturinstitutionerna från en viss undanskymdhet.

Detta vill vi

- Skapa en tydlig helhetsbild av det omfattande kulturutbudet i kommunen
- Samordna biljettförsäljning till större kulturella och andra evenemang
- Marknadsföra kulturen som besöksmål
- Göra det lättare att hitta till kulturen

Så här gör vi

- Bidrar till att utveckla en gemensam marknadsföring för de större kulturaktörerna
- Sätter upp fler och bättre informations- och annonstavlor
- Skyltar kulturella sevärdheter, institutioner och evenemang vid infarter
- Söker nya sätt att lyfta fram kulturinstitutionerna i stadsbilden
- Utvecklar evenemangskalendern
- Skaffar ett nytt biljetthanteringssystem och bygger upp en tillgänglig biljettförsäljningscentral
- Utvecklar kontakterna med turistbyrån för att ge kulturen mer plats i kommunens turistmarknadsföring
- Samverkar med andra kulturaktörer för att ta fram bra underlag till denna marknadsföring

Kulturstöd

Kommunens kulturliv bygger i stor utsträckning på att föreningar, kultur- och nöjesarrangörer och andra aktörer kan erbjuda invånarna möjligheter att delta i eget kulturskapande och genomföra arrangemang av olika slag. Kulturföreningarna är också viktiga aktörer i kommunens olika delar. Kulturstödet är därmed av stor strategisk betydelse. En närmare och mer regelbunden kontakt mellan kommunen och dessa kulturaktörer är av stor vikt.

I dialog med representanter från kommunens föreningar framgår det tydligt ett behov av stöd, på mer än ett traditionellt ekonomiskt sätt. Det kan gälla bidrag på längre sikt till större institutioner och föreningar för att skapa trygghet, snabbare hantering av bidrag i vissa fall, men även information om och hjälp till att enkelt hitta lediga, ändamålsenliga lokaler att utöva verksamhet i.

Stora fördelar kan ses i gemensamma projekt mellan föreningar sinsemellan och mellan föreningar och institutioner. Detta dels ekonomiskt men även när det gäller arbetsin-

satser, att ta tillvara olika kunskaper och att inspirera varandra. Här är det väsentligt att stödja nätverk och samarbete.

Genom att studieförbunden överförs till kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområde från 2008 öppnas möjligheter till ett utökat samarbete kring kulturprogram, kursverksamhet, men kanske också till andra gemensamma satsningar inom kulturområdet.

Detta vill vi

- Utveckla dialogen med kulturföreningar och andra kulturaktörer
- Skapa en större flexibilitet när det gäller kulturbidragen
- Bredda synen på kulturstöd
- Ta till vara möjligheten med att studieförbunden överförs till kultur- och fritidsnämnden

Så här gör vi

- Genomför ett årligt kulturting, motsvarande fritidssidans idrottsting
- Hanterar bidragsansökningar snabbt och effektivt
- Inför försök med treårigt stöd till vissa föreningar och institutioner
- Förbättrar informationen kring bidragen
- Kartlägger lokaler i kommunen, som kan användas av föreningar, för att göra dem lättare tillgängliga
- Prioriterar i bidragshänseende samarbetsprojekt mellan föreningar sinsemellan och föreningar och andra aktörer
- Startar en dialog med studieförbunden om utökat samarbete

Barn och ungdom

Det finns många aktörer inom barnkulturen, men det saknas överblick. Bland de offentliga aktörerna finns Barbacka, biblioteken, skolorna, skolbibliotekscentralen och skolbio, musikskolan samt Regionmuseet och Musik i Syd. Föreningar med kulturutbud för unga är få i jämförelse med idrotten. Exempel är Scenforum och Filmstudion. Studieförbunden har en viktig roll och ersätter i viss mån föreningar när det gäller träning och eget skapande.

För barn och ungdomar i Kristianstad ska det finnas goda möjligheter att komma i kontakt med kultur. Det ska gälla alla oavsett bakgrund, ekonomiska förhållanden, etnisk tillhörighet, kön och var i kommunen man bor. Barn och ungdomar är uttryckligen prioriterade i målformuleringar hos ovanstående aktörer. Ofta är det ändå otydligt hur detta tar sig konkret uttryck.

Mötet med kultur kan ske på minst tre olika sätt:

1. På egen hand, att ensam eller i grupp utöva kultur

2. I organiserad form ta del av kulturpedagogisk verksamhet för att lära sig mer

3. Som publik möta kultur av olika slag som andra har producerat

Det är viktigt att alla dessa möten är okomplicerade, lustfyllda, nyfikna och högkvalitativa.

För att bli en betydelsefull del av ungas liv måste kulturverksamheten vara modig, experimentell och nytänkande. Det behövs ökat fokus och ökat kunnande inom barn- och ungdomskulturens område för att öka intresset och därmed statusen för den unga kulturen.

Detta vill vi

- Stödja ungas egna initiativ och kultur på ett okomplicerat sätt
- Låta Barbacka spela en större roll för ungas kulturutövning
- Se till att kultur i alla dess former är en naturlig beståndsdel i skola och förskola
- Låta Barbacka och musikskolan bli tydligare komplement till varandra, en tvådelad kulturskola i stället för att traditionellt utvidga musikskolan till kulturskola
- Öka kunskapen om ung kultur

Så här gör vi

- Inför en snabb slant, ett okomplicerat ekonomiskt stöd till ungdomsverksamhet, administrerat av Barbacka
- Låter Barbacka bli en resurs för ungdomars eget skapande, t ex genom lättillgänglig kompetens/rådgivning, teaterkuvös, filmfond, utställningssupport, pluralcoach mm
- Utvecklar biblioteken som resurs för unga
- Hittar nya modeller för samarbetet mellan barn- och ungdomskulturen och skolan
- Börjar ett konkret samarbete mellan Barbacka och musikskolan för att gemensamt utveckla och marknadsföra de olika kulturutbildningarna och kurserna för barn och ungdomar
- Satsar på fortbildning om ung kultur för pedagoger, blivande lärare och förskollärare
- Använder ungdomar i referensgrupper

Kultur, kreativitet, tillväxt

Kulturen är en strategi för tillväxt. Livaktiga kulturinstitutioner, bra möjligheter till olika utbildningar inom kulturområdet, evenemang som sticker ut och ett bra nöjesliv är viktiga faktorer för utvecklingen av Kristianstad. Det får människor att växa och det skapar en ekonomi kring sig. Upplevelseindustrin växer även här.

Kreativa människor skapar en kreativ miljö. Kristianstad måste vara attraktivt att bo och verka i för yrkesutövande konstnärer, musiker, författare och andra kulturutövare. Här behöver perspektivet vidgas eftersom det i stor utsträckning är en delregional fråga. Det är naturligt i sammanhanget att se ett utökat kultursamarbete mellan Kristianstad och Hässleholm.

Kristianstads potential med kusten, handelsstaden, högskolan och livsmedelsprofilen borde kunna skapa goda förutsättningar till överskridande samverkansprojekt mellan kulturen, näringslivet och forskningen.

Framgångsrika evenemang genererar en besöks ekonomi och är på samma sätt som kulturarvet en av turismens främsta tillgångar. Det är viktigt att uppmuntra gränsöverskridande och nyskapande projekt och ha en positiv inställning till nya konstformer för att skapa en fruktbar mylla där nya evenemang kan växa upp.

Kristianstad är mångkulturellt. Öppenhet, mångfald och integration bör känneteckna kulturlivet och en av de största framtidsfrågorna är att på ett bättre sätt ta till vara den resurs som finns här bland människor med många olika etniska bakgrunder. Nya idéer och mer mod är några nyckelord.

Detta vill vi

- Uppmärksamma kulturens centrala betydelse i kommunens övergripande framtidsstrategier
- Arbeta med kulturplanläggning, cultural planning
- Stödja gränsöverskridande projekt mellan kultur – näringsliv – forskning
- Värda evenemang och kulturella attraktioner som sticker ut
- Uppmärksamma besöks ekonomin i kulturen
- Våga mera, skapa ekonomiska förutsättningar för att stödja nya idéer

Så här gör vi

- Genomför en kartläggning av den kreativa näringen i Kristianstad
- Hittar fler partnerskapslösningar inom kulturen
- Initierar en diskussion med högskolan om samarbete
- Försöker skapa en större flexibel pott fria pengar för att kunna fånga upp och stödja nya idéer
- Höjer kompetensen i frågor som rör kultur och integration

Bilder: Lasse Fagerberg, Nora Hedberg, Kristina Jungbeck, Yvonne Lu, Stefan Sjölund, Uulas Arkitekter, Lotta Vinberg Kronbäck, WSP Tocoman, Helena Öhlund

Kristianstads kommun
Kultur- och fritidsförvaltningen
Spannmålgatan 9 (besöksadress)
291 80 Kristianstad
tfn 044-13 56 94, fax 044-10 92 65
kultur.fritid@kristianstad.se
www.kristianstad.se